

OSNOVNA ŠOLA KOZARA NOVA GORICA
KIDRIČEVA 35
5000 NOVA GORICA

VZGOJNI NAČRT

V Novi Gorici, oktober 2024

VZGOJNI NAČRT	1
I. UVOD.....	3
II. VIZIJA IN POSLANSTVO ŠOLE IN VRTCA	3
2.1 VIZIJA	3
2.2 POSLANSTVO ŠOLE IN VRTCA.....	3
III. TEMELJNE VREDNOTE.....	4
3.1 TEMELJNE VREDNOTE	4
3.2 VZGOJNA NAČELA	4
IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI in DELOVANJE.....	4
4.1 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI	4
4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE.....	5
V. POHVALE, PRIZNANJA in NAGRADE.....	6
VI. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI.....	7
6.1 Svetovanje	7
6.2 Restitucija	7
6.3 Mediacija	8
6.4 Vzgojni ukrepi ob kršitvi pravil:	8
VII. VZAJEMNO SODELOVANJE S STARŠI IN NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA	9
IX. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	9

I. UVOD

Vzgojni načrt je oblikovan v skladu z 60.d členom Zakona o Osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24; v nadaljevanju: Zakon o osnovni šoli).

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli .

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

II. VIZIJA IN POSLANSTVO ŠOLE IN VRTCA

2.1 VIZIJA

Vključujoča šola in vrtec z zdravim odnosom in ustreznim pristopom.

Vizija usmeritve šole je razdeljena na tri področja:

- vključujoča šola in vrtec – zajema opolnomočenje otrok in učencev za integracijo in uspešno funkcioniranje v ožjem in širšem družbenem okolju;
- zdrav odnos – sprejemanje drugačnosti na interni ravni, ozaveščanje sodelavcev o ustreznih medsebojnih odnosih, varno in spodbudno učno okolje;
- ustrezen pristop – strokovna usposobljenost zaposlenih, zagotavljanje ustreznih materialnih pogojev.

2.2 POSLANSTVO ŠOLE IN VRTCA

Poslanstvo Osnovne šole Kozara Nova Gorica je vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, pri čemer posebej spodbujamo in razvijamo njihova močna področja.

Staršem in drugim strokovnim sodelavcem nudimo podporo, jim svetujemo in z njimi aktivno sodelujemo.

Trudimo se pokrivati posebne potrebe vzgoje in izobraževanja ter zgodnje obravnave predšolskih otrok, osnovnošolskih otrok in mladostnikov v regiji.

III. TEMELJNE VREDNOTE

3.1 TEMELJNE VREDNOTE

- varnost
- zdravje
- medsebojno spoštovanje
- odgovornost
- sodelovanje
- pravičnost
- delovne in učne navade
- strokovnost

3.2 VZGOJNA NAČELA

- Načelo spoštovanja učencev in medsebojnega spoštovanja.
- Načelo omogočanja aktivnega vključevanja učencev.
- Načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja.
- Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev.
- Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil.
- Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline.
- Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti.
- Načelo osebnega zgleda.

IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI in DELOVANJE

4.1 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti: oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni, iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost.

Večina proaktivnih in preventivnih dejavnosti je sestavni del celovite šolske kulture in se izraža v vsakodnevni šolski praksi. Vsako šolsko leto so posamezne načrtovane dejavnosti (vsebinsko,⁴

časovno in organizacijsko) opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole. Načrtujejo in izvajajo se na ravni šole, na ravni posameznih oddelkov oz. razredov in po potrebi na ravni posameznika.

Osnovne oblike proaktivnih dejavnosti so:

- razvijanje ugodne socialne klime,
- izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost, sodelovanje in odvisnost ter povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
- načrtno učenje socialnih veščin,
- jasno opredeljena šolska in razredna pravila,
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja,
- sistematično zbiranje podatkov o okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi,
- dežurstva oziroma povečanje nadzora na določenih krajih v določenem času,
- dejavnosti za aktivno preživljanje prostega časa,
- izvajanje razvojnih in drugih projektov šole,
- šole v naravi, tabori,
- dnevi dejavnosti,
- sodelovanje v projektih in dejavnostih v širšem okolju
- povezovanje z zunanjimi VI in drugimi institucijami,
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- javno izrekanje ter podelitev pohval, priznanj.

Letni Program preventivnih in proaktivnih dejavnosti za posamezno šolsko leto je del letnega delovnega načrta šole.

4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in posredno tudi njihovim staršem pri reševanju problemov v povezavi z razvojem in šolskim delom učencev. Svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole, ki jo izvajajo strokovni delavci in sodelavci šole v okviru oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotne reševanju problemov, z individualnimi pogovori. Svetovanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci oziroma starši. O vsebini in ciljih svetovanja ter usmerjanja za posameznega učenca se strokovni delavci dogovorijo na sestankih strokovnih skupin v sodelovanju s starši. Starše obvešča razrednik ali svetovalni delavec. Če je potrebno daljše spremljanje in svetovanje učencu, se šola o terminih dogovori s starši. V primerih, ko šola presodi, da učenec potrebuje še dodatno pomoč, jih usmeri v ustrezne zunanje inštitucije. 5

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev

so učenje za:

- oblikovanje lastnih ciljev in uresničevanj le-teh,
- učinkovito organiziranje šolskega in domačega dela,
- razvijanje volje za delovne navade in aktivno vključevanje v vsakršen delovni proces, ki jim je dosegljiv v času šolanja,
- spremljanje svojega dela in uspešnosti,
- razmišljanje, presojanje in vrednotenje svojega vedenja, ravnanja drugih ter prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja,
- konstruktivno reševanje problemov in konfliktov,
- obvladovanje stresa, strahu, čustvene napetosti, frustracij, apatičnosti....,
- razvijanje pozitivne samopodobe in krepitev lastnih moči za reševanje problemov vseh udeležencev procesa.

V. POHVALE, PRIZNANJA in NAGRADE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec/ka (ali več učencev) izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujemo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku.
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja podeljujemo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- ob drugih razlogih, ki jih ravnatelj oz. učiteljski zbor šole ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

Učencem podeljujemo nagrade v obliki:

- pripomočkov, ki jih lahko uporabljajo pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti (ogled predstav, kulturnih dogodkov,..).

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

VI. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči, ne korigira svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskega reda in šolskih pravil. Odločitev o vzgojnih ukrepih je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (učiteljski zbor, strokovna skupina).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Vzgojni ukrepi posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Pred izvajanjem vzgojnih ukrepov se učitelj z učencem pogovori, po presoji lahko vključi tudi druge strokovne delavce šole in starše ter zunanje sodelavce.

6.1 Svetovanje je prva oblika pomoči učencem ob kršitvah šolskih pravil. Svetovalni pogovor opravi učitelj, pri katerem je prišlo do neupoštevanja pravil. Če se učenčevo vedenje ne izboljša, vključi učitelj razrednika, ravnatelja in šolsko svetovalno delavko. Ob svetovalnem pogovoru se običajno oblikujejo pisni dogovori.

6.2 Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravo napak. Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje in ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen, ter poudarja vrednote.

- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

6.3 Mediacija

V primerih konfliktne situacije dveh (ali več) posameznikov tretji udeleženec - mediator preko procesa pomaga s tehnikami, da vsak pove, kaj se je zgodilo, kakšno je počutje, želje in potrebe udeležencev. Nadalje se skupaj z mediatorjem išče rešitev, s katero bosta oba udeleženca (ali več) zadovoljna.

6.4 Vzgojni ukrepi ob kršitvi pravil:

Vzgojne postopke in ukrepe izvajamo v skladu s Pravili šolskega reda, kadar učenci ne upoštevajo pravil obnašanja in ravnanja in pride do kršitve.

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, vzgojnim načrtom in ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo.

O teži posamezne kršitve pravil in posledičnih ravnanj (vzgojne dejavnosti, postopki, ukrepi) odločajo strokovni delavci šole glede na širši kontekst, namen in pogostost kršitve pravil ob upoštevanju individualnih lastnosti učenca.

Glede na resnost (težo) prekrška lahko sodelujejo razrednik, starši, svetovalna služba ali zunanje institucije. Uporabijo lahko več vzgojnih ukrepov pri posamezni kršitvi pravil, poleg tega ni nujno, da si navedeni vzgojni ukrepi sledijo zaporedno. -

Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev, postopkih in ukrepih si pomagamo s priložo 1 Pravil šolskega reda.

Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- ustna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- ustni ali pisni dogovor šole in staršev (ter zunanjih sodelavcev) o določenem skupnem ravnanju,
- uporaba metod za spreminjanje vedenja, ki so se izkazale za najbolj učinkovite (npr. modifikacija vedenja),
- delavnice izkušnjskega učenja, reševanje problemov (predvsem s pomočjo vrstnikov),
- oddelčni in šolski dogovori, glede na aktualno tematiko,
- obveza učenca o določenem ravnanju, ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- zaznamki v dnevniku,

- zapisi učitelja, razrednika, šolske svetovalne službe,
- zapisniški sklepi učiteljske konference.

VII. VZAJEMNO SODELOVANJE S STARŠI IN NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Vključujejo se v reševanje izzivov, vezanih na njihove otroke. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove.

IX. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt Osnovne šole Kozara Nova Gorica je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju je sestavni del Letnega delovnega načrta šole. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOsn.

Naloge bodo po potrebi dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije in Zavoda za šolstvo Republike Slovenije ter s sklepi in predlogi ustanoviteljev.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Koncept vzgojnega načrta je bil potrjen na:

- Sestanku učiteljskega in vzgojiteljskega zbora dne 17. 10. 2024.
- Sestanku Sveta staršev dne 17. 12. 2024.

Vzgojni načrt je bil potrjen na seji Sveta šole dne, 20. 12. 2024.

Edvard Vrabič,
ravnatelj

Suzana Pelicon,
predsednica Sveta šole